

l'hostilitat dels governants. Un Estatut de la Catalunya autònoma aprovat per una Assemblea extraordinària de la Mancomunitat i ratificat pel 98 per 100 de Municipis catalans, fou refusat d'una manera categòrica pel govern centralista.

Heus ací el bressol del separatisme. Aquí pogué copsar l'engany de les lleis i el flagell sanguinari exacerbat de l'Estat. Aquí, davant la perspecti-

va falaç del govern, és va somoure un estat d'opinió favorable a la separació de Catalunya, reintegrant l'esperit racial amb la psicologia pròpia, controlant l'aspecte geogràfic amb les concepcions ideològiques d'una Catalunya gran.

Estat Català, el fogar que havia d'esgrimir la falç de la ciutadania i de la dignitat, neix l'any 1922 sota els auspicis dinàmics del nostre cap, En

Francesc Macià, qui en llençar la cascaca militar ho féu amb un gest sec, de ciutadà digne i viril.

I avui ens trobem en una situació que tammateix no podem dir res; però nosaltres demanem al poble català, aquest poble digne, que almenys si ens refusessin l'Estatut com en l'any 1918, sapiguem fer el que calgui, amb energia i dignitat.

conferències

Inaugurà el cicle de conferències político-culturals del nostre Casal d'Esquerra «Estat Català», el President de la Federació Comarcal d'Esquerra de Barcelona-Ciutat, diputat a la Generalitat i diputat a les Corts Constituents, En Josep Dencàs. La seva conferència (30-IV-32) demostrà el pregon coneixement que té de la matèria i fou seguida per la nombrosa concurrència amb un interès remarcable. «L'Estatut davant les Constituents espanyoles» donà peu a En Dencàs per a sentar unes conclusions dignes i patriòtiques, que nosaltres compartim en absolut.

Ja sou soci del nostre Casal?

La segona conferència (8-V-32) la donà el nostre batlle i amic, En Jaume Aguadé. D'ella en fem una extensa ressenya a altre lloc d'aquest mateix «Butlletí» i això ens lleva d'ésser més extensos en aquesta secció. Solament volem dir com la magna concurrència que omplenava la vasta sala d'actes del «Casal» comprengué abastament quin havia d'ésser «El sentit cultural de la Revolució» i ho ratificà amb els seus aplaudiments i ovacions.

Assistiu a tots els nostres actes i conferències.

Segui la conferència (4-V-32) d'En Pere Comes. Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat i Tinent d'Alcalde, President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

La conferència exaltà «L'obra de l'Esquerra a l'Ajuntament», posant en evidència amb dades i referències nombroses quan insidiosa i mal intencionada és la campanya de desprestigi contra els homes representatius de l'Ajuntament. En Comes escoltà repetides vegades l'aplaudiment dels concursants, especialment en exposar la tasca veritablement ciutadana de la Comissió de Cultura, que culmina amb la inauguració de Grups escolars capaços per a 23.000 infants i amb la creació de les Colònies permanents i semi-permanents per a infants amb déficit de salut.

Que cada soci en porti un altre i entre tots farem gran el nostre Casal.

En Josep Alai, en la darrera conferència (22-V-32) ens féu sentir la veu de les comarques catalanes. «La nova Catalunya» fou exposada magistralment per ell, sota el seu aspecte político-administratiu.

El senyor Alai comença la seva conferència, fent una superba descripció de la fosa de les neus en les altes valls del Pireneu, comparant-la amb el ressorgiment nacional de Catalunya, i exorta els oients que en tot moment es mostrin dignes de la nova vida que s'inicia.

Diu que primer que tot, cal estimar profundament a Catalunya i que per estimar-la és precís conèixer-la a fons. Per això diu que la finalitat de la seva conferència, és donar a conèixer Catalunya tal com és, no com voldrien que fos, certs esperits reaccionaris, els quals creient-se ungits per dret diví amb la missió de bastir una Catalunya al seu lliure albir, pretenen fer de Catalunya un país desconegut pels propis Catalans.

Descriu una per una les diverses comarques catalanes, fent remarcar la diferenciació de matisos, en la parla, en els costums, en el caràcter i fins en els coneixements, atribuint el fet dire-

rencial a la influència del paisatge i del clima, ajudats per la manca de vies de comunicació que feien de cada comarca, un món diferent.

Diu que l'esperit comarcal està profundament arrelat en l'ànima dels pobles de Catalunya, com ho demostra el resultat de l'enquesta portada a cap per la Ponència de la Generalitat de Catalunya, i que cal respectar-lo, puix fóra un crim el destruir aquest esperit que constitueix la cèl·lula més viva del nostre conjunt nacional; qual esperit ha subsistit a través de la capritxosa divisió Provincial i Judicial que hem sofert fins ara i que es proposa subsistir, pesi a qui pesi, perquè és la voluntat del poble clarament demostrada i no és possible en un règim democràtic, menysprear impunement la voluntat popular, única font de sobirania.

A més, diu, un poble sense ànima, és un poble mort, i ningú que estimi Catalunya, voldrà veure-la sense ànima, i l'ànima de Catalunya és la Comarca.

Fem, doncs, que en recobrar-se Catalunya, es recobrin també les comarques, a fi de què tothom pugui sentir aquella satisfacció íntima de trobar-se bé a casa seva. La varietat dintre de la unitat: Heus ací el nostre lema, que voldria que fos també el vostre.

Una gran ovació acollí les darreres paraules de l'orador.

homenatge a pau clarís

El dia 26 del passat mes, aniversari del Corpus de Sang, el nostre «Casal» es sumà a l'homenatge al gran català Pau Clarís, ànima de la revolta catalana contra l'absolutisme de Felip IV, portant una magnífica tòia de flors lligada amb cinta barrada a l'estàtua del gran patrici.